

Långt Lif, God Helsa.

OUMBÄRLIG RÅDGIFVARE FÖR SJUKA
OCH FRISKA.

EN FÖRTECKNING ÖFVER ALLA SJUKDOMARS UPPKOMST
DERAS KÄNNETECKEN OCH BEHANDLING.

10
1345

HÄMTAD FRÅN DE FÖRNÄMSTA KÄLLOR SAMT UTARBETAD

OCH UTGIFVEN AF

FRU CHARLOTTE ✓ BERGMAN,

(S. K. LUNGSOTENS BESEGRARE.)

2c

NEW YORK:

EDWARD L. FEEK, BOKTRYCKARE, 37 WEST BROADWAY.

1890.

Då halsinflammationen ej låter fördela sig, utan går till bulnad, hvilket sker antingen af inflammationer, häftighet, felaktig behandling eller, såsom ibland händer, af en särdeles fallenhet för denna utgång, har man intet annat att göra än att befordra böldens mognad och öppnande. Härtill brukas varma grötomslag på halsen, varma, milda gurgelvatten af hafresoppa, fikonmjölk o. d., flitigt använda. Äfven kan man då och då kittla svalget med en pennfjäder, doppad i *oxymel scillæ*, för att uppväcka qväljningar, som befordra böldens bristning. Finnes tillgång till läkare, är alltid bäst tillkalla honom för att öppna bulnaden, hvarigenom den sjuke med ens blir fri från sina plågor. Såsom efterkur bör en längre tid brukas sammandragande gurgelvatten af kina- eller ekbarks-infusion, som efterhand göres allt starkare och äfven kan begagnas vid förhårdnad i mandlarne.

All halsfluss disponerar för recidiv, och är därför nödigt att den sjuke efteråt är varmt klädd om halsen, samt noga undviker att blifva kall om fötterna, brukar ullstrumpor o. s. v. Halsen skyddas med flannelsduk under ett par veckor, hvarefter linne- eller bomulls-duk begagnas, till dess äfven denna kan bortläggas och den vanliga halsbeklädnaden begagnas. Sedermera bör man småningom vänja sig vid att dagligen gurgla halsen med kallt vatten, äfvensom att tvätta ansigte och hals dermed, bruka kalla bad o. s. v., hvilka försigtighetsmått säkrast aflägsna ofvan nämnda fallenhet för halsfluss. Älderstigne sjuke göra dock bäst i att afhålla sig från detta hårdande och hellre fortfara med bruket af varm halsbeklädnad. Den som efter öfverståndnen halsinflammation ibland känner sträfhets och stickning i svalget, kan lindra detta obehag genom att långsamt nedsvälja en tesked vatten, försatt med ett par droppar pepparmyntolja.

Det gifves en egen art af halsfluss, *sårhalssjukan*, som ej har ofvan nämnda lindriga förlopp, utan inledes ofta med frossbrytning, feber, hufvudvärk och stickningar i svalget. Snart visar sig på mandlarne och genom seglet samt i svårare fall äfven i nashålan och luftstrupen, hvitaktiga eller gråa fläckar, som äro ganska hårdt fästade å slemhinnan. Stundom blifva fläckarne brandiga och afsöndringen stinkande. Den angriper isynnerhet barn och yngre personer och förekommer ofta jemte skarlakans-utslag. Den åtföljande febern är rötaktig. En sådan, särdeles elakartad och smittsam sårhals-sjuka, s. k. *difteri*, äfven benämnd *pelssjuka* eller *mögelhals-*

sjuka, har under senaste årtionden ofta visat sig epidemisk och utmärkt sig derigenom, att densamma, äfven vid i öfrigt lycklig utgång, ej sällan qvarlemnade lamhet i somliga kroppsdelar. Läkarehjelp är här nödvändig. De sjuke böra nog hållas skiljda från de friske. Kräkmedel, tidigt använt, är ofta gagnande. • Fläckarne penslas en gång med följande lösning:

R	Nitrat. argentici	gram 1,
	Aqu. destillat	gram 20.

M:r D:r S:r. Att med en pensel bestryka de sjuka delarne en gång.

Derefter penslas eller gurglas flitigt med kolsyradt kalilösning (chloras kalicus) såsom vid halsinflammation, eller af dekokt på ekbark med sura kryddor. Vid stor kraftnedsättning eller symptom af rötaktig feber gifves invärtes kina-infusion, rött vin o. s. v.

Det är äfven tjenligt, att några gånger i timmen, var samt betäcka de hvitgrå fläckarne med utomordentligt finstött, rent stångsvafvel, hvilket kan anbringas antingen med elst en ren, fin pensel eller med en mjuk och fullkomligt ren samt något litet fuktad svamp-bit, fästad vid ett hvalfiskben eller dylikt.

Om någon dött i difteri, bör liket ej utställas till beskådande. Att sammankalla begravningsgäster till det hus, der den aflidne legat sjuk eller tillåta främmande personer besöka den familj, der difteri är gängse, kan lätt förorsaka sjukdomens spridning och måste därför på det sorgfälligaste undvikas och förbjudas.

De i Sundhetsläran föreskrifna reningsåtgärder rörande den sjukes säng- och gångkläder samt sjukrummet, böra utan dröjsmål vidtagas.

2. *Inflammation i luftstrypen, strypsjuka.* Svullnad och rodnad i halsen märkas här desto mindre, ju mindre organerna för sväljningen äro lidande; men deremot är andedräkten försvårad, oordentlig, med ett hvasst eller hest, pipande eller kiknande läte, en hes och torr, krampaktig, plågsam hosta besvärar den sjuke. Midt öfver struphufvudet och längs luftröret, äfvensom bakom öfre ändan af bröstbenet, kännes en stickande och brännande värk, och halsen